

10. 1. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

# Použití agenta jako operativně pátracího prostředku

Za splnění předpokladů stanovených trestním řádem lze v řízení o úmyslném trestném činu použít některého z operativně pátracího prostředku. Jedním z těchto prostředků je i použití agenta. I u tohoto operativně pátracího prostředku nesmí jeho použití sledovat jiný zájem než získání skutečností důležitých pro trestní řízení. Samotné použití operativně pátracího prostředku je omezeno jen na ty případy, kdy nelze sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo pokud by jinak bylo jeho dosažení podstatně ztíženo. Při využívání operativně pátracích prostředků je stanovena zásada, že práva a svobody osob je možné omezit pouze v míře nezbytně nutné.

Za splnění předpokladů stanovených trestním řádem lze v řízení o úmyslném trestném činu použít některého z operativně pátracího prostředku. Jedním z těchto prostředků je i použití agenta. I u tohoto operativně pátracího prostředku nesmí jeho použití sledovat jiný zájem než získání skutečností důležitých pro trestní řízení. Samotné použití operativně pátracího prostředku je omezeno jen na ty případy, kdy nelze sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo pokud by jinak bylo jeho dosažení podstatně ztíženo. Při využívání operativně pátracích prostředků je stanovena zásada, že práva a svobody osob je možné omezit pouze v míře nezbytně nutné.

Agenta jako operativně pátracího prostředku je policejnímu orgánu (pokud jím je útvar Policie České republiky) povoleno použít v případě, že je vedeno trestní řízení pro zvlášt závažný úmyslný trestný čin, pro trestný čin spáchaný ve prospěch zločinného spolčení nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána. Agentem je příslušník Policie České republiky, který v roli agenta plní úkoly uložené mu řídicím policejním orgánem. Agent zpravidla vystupuje tak, aby zastřel skutečný účel své činnosti.

Trestní řád nabízí postupy, kterých lze využít k přípravě či k ochraně agenta. Za účelem zastření totožnosti agenta je umožněno vytvořit legendu o jeho osobní existenci, dokonce mohou být osobní údaje, které vyplývají z této legendy zavedeny do informačních systémů. Dále je možné k zastření jeho totožnosti provádět hospodářské činnosti, k jejichž vykonávání je zapotřebí zvláštní oprávnění, povolení nebo registrace. Samozřejmě se zpravidla zastírá příslušnost agenta k Policii České republiky. Použití agenta povoluje soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je činný státní zástupce vrchního státního zastupitelství, který je oprávněn podat návrh na použití agenta.

Agentovi je uložena povinnost, aby při své činnosti volil takové prostředky, které jsou způsobilé ke splnění jeho služebního úkolu a jimiž není jiným osobám způsobována újma na jejich právech. Jinak je ve své činnosti v podstatě neomezen jinými povinnostmi. Povinnosti podle zákona o policii se na něj nevztahují. Agent může plnit své úkoly i na území jiného státu. Pro jeho vyslání do zahraničí musí být získán souhlas příslušných orgánů státu, kde má působit. O vyslání agenta do zahraničí rozhoduje policejní prezident na základě povolení soudce vrchního soudu.

Použití agenta je důležitým právním institutem pro boj s organizovaným zločinem Hmotněprávní ochranu poskytuje agentovi § 163c trestního zákona. Podle tohoto ustanovení policista plní úkoly jako agent, který se účastní činnosti zločinného spolčení nebo zločinné spolčení podporuje, není pro trestný čin účasti na zločinném spolčení trestný, jestliže se takového činu dopustil s cílem odhalit

pachatele trestné činnosti spáchané ve prospěch zločinného spolčení. Beztrestnost je však vyloučena v případě, že agent zločinné spolčení založil nebo zosnoval.

Otázkou zůstává nakolik je současná koncepce ochrany agenta dostačující a jak dalece je agent chráněn v případě, že bude nucen spáchat trestný čin při působení ve zločinecké organizaci za účelem svého utajení, získání důvěry zločinecké organizace nebo z důvodu, aby se vyhnul riziku smrti či ublížení na zdraví.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | [www.epravo.cz](http://www.epravo.cz)

## Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)